

Wytyczne dotyczące stosowania modułu ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie

Wstęp

- 1.1. Zgodnie z art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie EIOPA”)¹, EIOPA wydaje wytyczne dotyczące stosowania modułu ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie.
- 1.2. Wytyczne dotyczą art. 105 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (zwanej dalej „dyrektywą Wyłącalność II”)² oraz art. 137, 138 i 139 środków wykonawczych³.
- 1.3. Wytyczne skierowane są do organów nadzoru w rozumieniu dyrektywy Wyłącalność II.
- 1.4. Niniejsze wytyczne mają na celu ułatwienie wprowadzenia spójnych praktyk w państwach członkowskich oraz wsparcie przedsiębiorstw w obliczaniu wymogu kapitałowego dla ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie zgodnie z dyrektywą Wyłącalność II.
- 1.5. Wytyczne zawierają wskazówki dotyczące tego, do których współczynników należy zastosować gwałtowne wahania, aby obliczyć wymóg kapitałowy dla modułu ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie, o którym mowa w art. 105 ust. 3 dyrektywy Wyłącalność II. Dotyczą one przede wszystkim:
 - (a) podmodułu ryzyka śmiertelności, o którym mowa w art. 105 ust. 3 lit. a) dyrektywy Wyłącalność II i w art. 137 środków wykonawczych;
 - (b) podmodułu ryzyka długowieczności, o którym mowa w art. 105 ust. 3 lit. b) dyrektywy Wyłącalność II i w art. 138 środków wykonawczych;
 - (c) podmodułu ryzyka niezdolności do pracy – zachorowalności, o którym mowa w art. 105 ust. 3 lit. c) dyrektywy Wyłącalność II i w art. 139 środków wykonawczych.
- 1.6. Wytyczna 5 zawiera wskazówki dotyczące tego, jak przedsiębiorstwa powinny obliczać wymóg kapitałowy dla ryzyka niezdolności do pracy – zachorowalności w przypadku umowy, która dopuszcza różne stopnie niezdolności do pracy. Jej celem jest wsparcie przedsiębiorstw we właściwym określeniu, do których współczynników przejścia należy zastosować gwałtowne wahania przy obliczaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w warunkach skajnych.
- 1.7. Jeżeli nie zdefiniowano inaczej w niniejszych wytycznych, terminy mają znaczenie określone w aktach prawnych, o których mowa we wstępie.
- 1.8. Wytyczne mają zastosowane od dnia 1 kwietnia 2015 r.

¹ Dz.U. L 331, z 15.12.2010, s. 48–83

² Dz.U. L 335, z 17.12.2009, s. 1–155

³ Dz.U. L 12 z 17.01.2015, s. 1–797.

Wytyczna nr 1 - Wzrost współczynnika umieralności

- 1.9. Przedsiębiorstwa powinny zastosować wzrost współczynnika umieralności, o którym mowa w art. 137 środków wykonawczych, niezależnie od jednostki czasu współczynnika (roczny, miesięczny itd.) i jeżeli wzrost współczynnika umieralności prowadzi do wzrostu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych bez marginesu ryzyka. Po wzroście współczynnik nie powinien przekroczyć wartości 1.

Wytyczna nr 2 - Spadek współczynnika śmiertelności

- 1.10. Przedsiębiorstwa powinny zastosować spadek współczynnika umieralności, o którym mowa w art. 138 środków wykonawczych, niezależnie od jednostki czasu współczynnika (roczny, miesięczny itd.) i jeżeli spadek współczynnika umieralności prowadzi do wzrostu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych bez marginesu ryzyka.

Wytyczna nr 3 - Wzrost współczynnika niezdolności do pracy – zachorowalności

- 1.11. Przedsiębiorstwa powinny zastosować wzrost współczynnika niezdolności do pracy – zachorowalności, o którym mowa w art. 139 lit. a) i b) środków wykonawczych, niezależnie od jednostki czasu współczynnika (roczny, miesięczny itd.). Po wzroście współczynnik niezdolności do pracy – zachorowalności nie powinien przekroczyć wartości 1.

Wytyczna nr 4 - Spadek wskaźnika wyzdowień w przypadku niezdolności do pracy i zachorowalności

- 1.12. Przedsiębiorstwa powinny zastosować spadek wskaźnika wyzdowień w przypadku niezdolności do pracy i zachorowalności, o którym mowa w art. 139 lit. c) środków wykonawczych niezależnie od jednostki czasu współczynnika (roczny, miesięczny itd.).
- 1.13. Niezależnie od powyższego punktu przedsiębiorstwa nie powinny stosować spadku wskaźnika wyzdowień o wartości 1, który tylko pokazuje fakt, że wypłata świadczeń ustaje po okresie określonym w umowie.

Wytyczna nr 5 - Gwarancje dla różnych stanów zdrowia

- 1.14. Jeżeli współczynniki przejścia między różnymi stanami zdrowia wchodzą do rachunku rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, przedsiębiorstwa powinny w celu obliczenia wymogu kapitałowego dla ryzyka niezdolności do pracy – zachorowalności, o którym mowa w art. 139 środków wykonawczych, niezależnie od bieżącego stanu posiadacza polisy ubezpieczeniowej, dla którego obliczana jest rezerwa techniczno-ubezpieczeniowa uwzględnić wszystkie współczynniki przejścia z jednego stanu do bardziej poważnego stanu jako współczynnik niezdolności do pracy – zachorowalności oraz wszystkie współczynniki przejścia z jednego statusu do statusu mniej poważnego (w tym

statusu „zdrowy”) jako wskaźnik wyzdowień w przypadku niezdolności do pracy i zachorowalności.

- 1.15. Należy dostosować tylko współczynniki utrzymywania się niezdolności do pracy i zachorowalności, aby zapewnić, że po gwałtownych wahaniami suma współczynników przejścia z jednego stanu do innych nadal wynosi 1.

Zgodność i zasady sprawozdawczości

- 1.16. Niniejszy dokument zawiera wytyczne wydane na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie EIOPA, a właściwe organy i instytucje finansowe podejmą wszelkie starania w celu przestrzegania wytycznych i zaleceń.
- 1.17. Właściwe organy, które przestrzegają lub zamierzają przestrzegać niniejszych wytycznych powinny w odpowiedni sposób włączyć je w swój system regulacyjny lub system nadzoru.
- 1.18. Właściwe organy mają dwa miesiące od wydania przetłumaczonej wersji niniejszych wytycznych na potwierdzenie EIOPA, czy przestrzegają lub zamierzają ich przestrzegać, wraz z podaniem powodów ich nieprzestrzegania.
- 1.19. W przypadku braku odpowiedzi w tym terminie właściwe organy zostaną uznane za nieprzestrzegające wymogów sprawozdawczości i zostanie to uwzględnione w sprawozdaniu.

Postanowienie końcowe dotyczące przeglądów

- 1.20. Niniejsze wytyczne podlegają przeglądowi przez EIOPA.